

Handläggare
Lina Ploug
Telefon: 08-50829436**Till**
Kommunstyrelsen

Handlingsplan för barnets rättigheter 2030

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Handlingsplan för barnets rättigheter 2030 godkänns enligt bilaga 1.
2. Stockholms Stadshus AB uppmanas att för egen del anta samt även ge samtliga bolagsstyrelser inom koncernen i uppdrag att anta Handlingsplan för barnets rättigheter 2030 enligt bilaga 1.
3. Följande tidigare beslutade program upphör att gälla:
Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad 2018 – 2022 (Dnr 171–1526/2016).

Sammanfattning

Handlingsplan för barnets rättigheter 2030 är en av sex handlingsplaner som tillhör Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna.

Handlingsplanen syftar till att stärka stadens arbete med barnets rättigheter och riktar sig till samtliga nämnder och bolagsstyrelser. Handlingsplanen sträcker sig till år 2030. Det övergripande målet är: *Staden säkerställer alla barns rättigheter och inflytande genom att motverka diskriminering och främja jämlika levnadsvillkor.*

Handlingsplanens tre fokusområden; kunskap och information, välfärd och service samt delaktighet och inflytande, utgör grundläggande förutsättningar för att stadens verksamheter ska kunna bidra till jämlika levnadsvillkor för alla barn och till att motverka diskriminering. Här ingår exempelvis kunskap om att genomföra barnkonsekvensanalyser för att säkerställa att barnets bästa beaktas i beslut och åtgärder, att stärka arbetet med att informera barn om deras rättigheter, att stadens verksamheter förebygger och bekämpar diskriminerande fördomar, beteenden, språkbruk och bilder som begränsar barn och ungas tillgång till kultur, idrott och fritid samt att barn och unga i ökad utsträckning får inflytande i stadsutvecklingsprocessen och i utformandet av offentliga miljöer. Handlingsplanen har också fokus på att alla barn

ska vara trygga och skyddas från olika former av våld, utnyttjande och andra utsatta situationer.

Sammantaget gör stadsledningskontoret bedömningen att det är angeläget att staden antar en handlingsplan för att stärka och utveckla arbetet med barnets rättigheter och inflytande.

Bakgrund

FN:s konvention om barnets rättigheter, barnkonventionen, som Sverige antog 1990 och som blev svensk lag 2020, är grunden för barnrättsarbetet i staden och utgångspunkt för föreliggande handlingsplan.

Barnkonventionen innehåller 54 artiklar som alla tillsammans utgör en helhet, och fyra av artiklarna utgör de grundläggande och vägledande principer som alltid ska beaktas i frågor som rör barn:

- Artikel 2. Inget barn får diskrimineras på grund av härkomst, kön, religion, funktionsnedsättning eller andra liknande skäl.
- Artikel 3. Barnets bästa ska vara vägledande vid allt beslutsfattande och vid alla åtgärder som rör barn och unga.
- Artikel 6. Barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling. Barn ska tillåtas att utvecklas i sin egen takt och utifrån sina egna förutsättningar.
- Artikel 12. Barn och unga har rätt att framföra sina åsikter och få dem beaktade i alla frågor som berör dem.

Av Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna framgår att programmet ska fungera som paraply för sex tillhörande handlingsplaner, varav en ska behandla barnets rättigheter. Handlingsplanen konkretiserar stadens arbete i enlighet med barnkonventionen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontorets välfärdsavdelning.

Ärendet

Handlingsplan för barnets rättigheter 2030 syftar till att stärka stadens arbete med barnets rättigheter och riktar sig till samtliga nämnder och bolagsstyrelser. Handlingsplanen sträcker sig till år 2030. Det övergripande målet med handlingsplanen är: *Staden säkerställer alla barns rättigheter och inflytande genom att motverka diskriminering och främja jämlika levnadsvillkor.*

Handlingsplanen är kopplad till Stockholms stads program för de mänskliga rättigheterna (MR-programmet) och utgår från MR-programmets tre fokusområden:

- Kunskap och information
- Velfärd och service
- Delaktighet och inflytande

För varje fokusområde beskrivs i handlingsplanen en förväntad inriktning av arbetet, utmaningar som hänger samman med fokusområdet samt mål och exempel på arbetssätt. Målen är uppdelade i effektmål och resultatmål. Effektmålen beskriver den övergripande och långsiktiga förändring som eftersträvas. Resultatmålen är den direkta förändring som ska genomföras i stadens verksamheter. Målen avser att skapa en tydlig styrning och samtidigt en flexibilitet för nämnder och bolagsstyrelser att utifrån sina verksamhetsområden själva ta fram aktiviteter för att uppnå målen.

Stadsledningskontorets synpunkter och förslag

I kommunfullmäktiges budget för 2025 framgår att barnets rättigheter och inflytande är en del av stadens strategiska arbete med att säkerställa de mänskliga rättigheterna. Arbetet ska stärkas och exempelvis ha fokus på att bryta ojämlikheten i barns uppväxtvillkor samt säkerställa barnperspektivet och barns delaktighet och inflytande i stadens verksamheter. Denna inriktning av arbetet stämmer väl överens med föreslagen handlingsplan.

Arbetet med barnets rättigheter och inflytande har betydelse för många av verksamhetsområdesmålen i budget och är nära kopplat till verksamhetsområdesmål 3.7 *Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt* och till MR-programmets mål om att *Stockholms stad är en öppen, jämlik och jämställd stad, fri från alla former av diskriminering och rasism*. Barnets rättigheter och inflytande är även en del av stadens demokratiarbete och arbete med att uppnå FN:s globala hållbarhetsmål i Agenda 2030 med fokus på principen *Lämna ingen utanför*.

I Stockholms stad ska alla barn ha goda levnadsvillkor och inget barn ska diskrimineras. Att främja jämlika levnadsvillkor, såsom det framställs i handlingsplanen, handlar om att stadens verksamheter ska ha fokus på att minska skillnaderna mellan olika grupper av barn och skapa förutsättningar för att alla barn ska ha en trygg uppväxt och att varje barn får sina rättigheter tillgodosedda. Att motverka diskriminering innebär att säkerställa att barn inte utsätts för diskriminering på grund av omständigheter som rör barnet eller dess vårdnadshavare. Skydd mot diskriminering är en av barnkonventionens grundläggande principer. Det betyder att alla barn som vistas i Sverige har samma rättigheter oavsett till exempel

hudfärg, kön, språk, religion, politisk eller annan åskådning, nationellt, etniskt eller socialt ursprung eller funktionsnedsättning.

Barn har även rätt till delaktighet och inflytande enligt barnkonventionen. För att kunna vara delaktig behöver barn relevant information, möjlighet att komma till tals och bli lyssnade på. Barn ska ges inflytande i stadens verksamheter utifrån ålder och mognad.

Det styrdokument, *Program för barnets rättigheter och inflytande i Stockholms stad*, som antogs av kommunfullmäktige 2017 har bidragit till att staden har stärkt arbetet till viss del, men stadsledningskontoret bedömer att föreliggande handlingsplan med tydligare prioriteringar och mål bör bidra till ökat ett fokus och synliga resultat.

Handlingsplanens tre fokusområden; kunskap och information, välfärd och service samt delaktighet och inflytande, utgör grundläggande förutsättningar för att stadens verksamheter ska kunna bidra till jämlika levnadsvillkor för alla barn och till att motverka diskriminering.

Ökad kunskap är grundläggande för att stadens medarbetare ska kunna bemöta barn respektfullt och med anpassning till olika barns behov. Här ingår kunskap om att genomföra barnkonsekvensanalyser, ett arbete som har stor betydelse för att handlingsplanens intentioner ska kunna bli verklighet. Staden ska även stärka arbetet med att informera barn om deras rättigheter samt om stadens utbud av välfärd och service.

Barn som lever i utsatta situationer har sämre möjligheter än andra barn att få sina rättigheter tillgodosedda. I handlingsplanen betonas vikten av att staden arbetar enat för att alla barn ska vara trygga och skyddas från olika former av våld, utnyttjande och andra utsatta situationer.

Det finns stora möjligheter att arbeta för att främja barns rättigheter och jämlika levnadsvillkor för barn inom skola och förskola, socialtjänst och arbetsmarknadsinsatser, öppna verksamheter, kultur, idrott och fritid samt i stadens offentliga miljöer. Det kan exempelvis handla om insatser för att främja barns språkutveckling i förskolan, att bedömningar av barnets bästa ligger som grund för beslut och åtgärder i socialtjänsten och att stadens verksamheter förebygger och bekämpar diskriminerande fördomar, beteenden, språkbruk och bilder som begränsar barn och ungas tillgång till kultur, idrott och fritid.

Barn och unga ska också ha inflytande i stadsutvecklingsprocessen och i utformandet av offentliga miljöer. CIVILSAMHÄLLET är en viktig samarbetspart i arbetet med att säkerställa att barn och unga har delaktighet och inflytande i frågor som berör dem.

Stadsledningskontoret kommer fortsätta följa upp alla nämnders och bolagsstyrelserns arbete för barnets rättigheter och inflytande inom ramen för ordinarie uppföljningsprocess. Utöver detta ska stadsledningskontoret vartannat år göra en bedömning av stadens arbete med mänskliga rättigheter som sammanställs i en rapport till kommunfullmäktige. I arbetet ingår att följa upp Handlingsplan för barnets rättigheter 2030.

Sammantaget gör stadsledningskontoret bedömningen att det är angeläget att staden antar en handlingsplan för att stärka och utveckla arbetet med barnets rättigheter och inflytande.

Fredrik Jurdell
Stadsdirektör

Karin Gustafsson
Biträdande stadsdirektör

Bilagor

1. Handlingsplan för barnets rättigheter 2030

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Fredrik Jurdell, Stadsdirektör	2025-12-19
Karin Gustafsson, Biträdande stadsdirektör	2025-12-19